

مسمومیت با متانول

مسمومیت با الکل یکی از مسمومیت‌هایی است که متأسفانه روز به روز رو به افزایش است. الکل‌هایی که عمدتاً ایجاد مسمومیت می‌کنند اتانول، متانول و اتیلن گلیکول هستند. الکل که عمدتاً به منظور ایجاد حالت مستی و از خود بیخود شدن استفاده می‌شود. گاهی بدلیل شرایط تهیه، مقداری متانول همزمان تولید می‌شود.

بسیار در حوادث خائنده و یا شنیده‌اید که در مهمانی‌هایی به دلیل خوردن مشروبات الکلی عده‌ای نابینا شده‌اند. علت این آسیب جبران ناپذیر وجود متانول است.

متانول الکلی است که به واقع ماده ایست بی‌رنگ با بوی خاص که به نام الکل چوب شناخته می‌شود. این الکل در ترکیبات حلال رنگ، ورنی، مایع ضد یخ و پاک کننده حفاظ

های شیشه‌ای و ده ها ترکیب دیگر مورد استفاده دارد. متانول در مقدار کم ولی قابل توجهی در شراب و دیگر مشروبات الکلی یافت می‌شود که بعد از مصرف زیاد این مواد، سطح خونی قابل تشخیصی از متانول به دست می‌آید.

خطر مسمومیت با متانول از طریق خوراکی، استنشاقی و پوستی وجود دارد. اتانول به راحتی از دستگاه گوارش جذب شده و در مدت ۳۰ تا ۹۰ دقیقه به حداکثر غلظت خود در خون می‌رسد.

اکثر متانول مصرفی در کبد دچار دگرگونی شده و از طریق کلیه دفع می‌شود. بخشی اندکی از متانول مستقیماً از کلیه و ریه دفع می‌شود. در اثر دگرگونی متانول در کبد موادی تولید می‌شود که تجمع آنها در چشم منجر به بروز کوری می‌شود.

اثرات: اثرات متانول را می‌توان در چندین نقطه از بدن پیگیری کرد. در دستگاه عصبی باعث بروز گیجی، سردرد، سرگیجه، تشنج و گاهی افت هوشیاری می‌شود. در سی تی اسکن از مغز دیده شده که گاهی ضایعاتی مشابه با بیماران مبتلا به پارکینسون (نوعی از بیماری سیستم عصبی) در مغز افراد مسموم دیده می‌شود. در چشم ایجاد دوبینی، ترس از نور، احساس دیدن طوفان برفی، تاری دید، کاهش میدان بینایی و کوری می‌کند.

اثرات متانول در دستگاه گوارش مشابه با اتانول بوده و با تهوع، استفراغ، دردشکمی همراه است. بعضی از افراد علیرغم مصرف میزان فراوان متانول هیچ علامت گوارشی ندارند. در دستگاه قلبی ممکن است منجر به افت در فشارخون و ضربان قلب شود.

بیمارستان امام خمینی (ره) کرمانشاه

مسمومیت با الکل (متانول)

دفتر بهبود کیفیت مرکز

پمفلت آموزشی شماره ۲۲

۱۳۹۲/۰۲/۲۷

یکی از نکات جالب برای درمان مسمومیت با متانول، تجویز اتانول است. در این روش به واسطه تداخل مابین اتانول و متانول، در تغییر و دگرگونی متانول در کبد تغییراتی ایجاد می‌شود که از بروز اثرات سمی ممانعت بعمل می‌آورد. در واقع افرادی که مصرف اتانول و متانول همزمان دارند خطر آسیب چشمی کاهش یافته است. اگر فردی متانول به تنهایی مصرف کرده باشد شرایط به شدت وخیم‌تر خواهد بود.

بسیاری از بیماران به منظور رفع مسمومیت نیازمند دیالیز اورژانسی می‌شوند.

منبع:

کتاب اورژانس های پزشکی - مترجم دکترمانیا

کاوه - صفحه ۳۵۶-۳۵۴، چاپ ۱۳۸۹

از اثراتی دیگر الکل که شایع بوده و در اثر عدم درمان می‌تواند دائم العمر بر زندگی فرد تأثیر بگذارد بروز افت قندخون است. در هر فرد با مسمومیت با الکل باید قند خون بررسی شود.

بر خورد با بیمار مسموم:

هر فرد مشکوک به مصرف را باید به اورژانس رساند. بنابراین اولین اقدام تماس با اورژانس پیش بیمارستانی (۱۱۵) است. عدم وجود مهار در فرد مسموم عاملی برای آسیب به دیگران است که باید احتیاط لازم را بعمل آورد.

بدلیل افت در هوشیاری باید بیمار را بر یک پهلو خواباند تا در صورت بروز استفراغ مواد غذایی وارد مجاری هوایی نشود.

